

Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue

Palvelualueen johtaminen	Kyllä	Ei	Lisäselvitys
Palvelualueen rakenne, toimivalta ja vastuut on määritelty asianmukaisesti	x		Sovitut kokousrakaneet. Toimivalta ja vastuut määritelty hallintosäännössä ja toimintasäännössä, jota on päivitetty keväällä 2025. Toiminta sääntöä päivitettiin myös syksyllä 2025.
Toimintaa ohjaavat säännöt, ohjeet ja päätökset ovat ajantasalla	x		Toimivalta ja vastuut määritelty hallintosäännössä ja toimintasäännössä, molemmat on päivitetty keväällä 2025. Varhaiskasvatuksen palveluohjauksen ja laskutuksen käsikirja tehty. Oppimisen tuen käsikirja päivitetty vuonna 2025.
Työyhteisö kannustaa keskusteluun sekä kehittämis- ja epäkohtien esille nostamiseen	x		Sihyssä yhteinen virastopalaveri sekä laaja johtoryhmä, jossa asioita voi tuoda esille. Esityslistoille (myös tulosalueet) voi tuoda jokainen asioita. Palvelualueen johtoryhmien työskentelyn sisäinen arviointi toteutettiin keväällä 2025 ja käsiteltiin kesällä 2025 palvelualueen johtoryhmässä. Jatkokäsittely on tulosalueiden johtoryhmissä. Arvioinnin perusteella kehitetään johtoryhmätyöskentelyä. Opetuspalvelualueen kokousrakenteita on muutettu. Hypa-joryn rakenne ja työskentelytapaa muutettu. Varhaiskasvatuksessa perustettiin laadunarvioinnin ryhmä.
Työhyvinvoinnista ja turvallisuudesta huolehditaan	x		Henkilöstö tekee Navisec-tietoturvatestit vuosittain. Turvallisuutta on edistetty uusilla turvakorteilla. Esihenkilöstö osallistui tekoälykoulutukseen osana tietoturvaosaamista. Työnohjausta on tarjolla työhyvinvoinnin lisäämiseksi. Tulosalueet ovat tehneet yksikkötasoiset työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelmat ja raportoivat työtapaturmista ja läheltäpiti tilanteista Wpro-ilmoituksin. Väestönsuojavastaavat saivat koulutusta väestönsuojan toiminnasta ja valmiuksista.
Riskien arviointi	Kyllä	Ei	Lisäselvitys
Toimialueen tavoitteiden saavuttamista seurataan säännöllisesti	x		Osavuosikatsauksissa raportoidaan tavoitteiden toteutumisesta tulosalueittain sekä tiedot kerätään hyvinvointiraporttiin kerran vuodessa. Johtoryhmätyöskentelyä arvioidaan vuosittain.
Riskienarviointi ja analysointi on tehty ja se on ajantasalla	x		Tulosityksiköt ovat tehneet riskienarvioinnin huhtikuun loppuun mennessä. Toimenpiteitä on mietitty ja tehty tapauskohtaisesti esim. varhaiskasvatuksen sairauspoissoloprojekti.
Merkittävimmille riskeille on laadittu riskienhallintatoimenpiteet	x		Suurimmat riskit ovat vakassa yksityisten päiväkotien toiminnan loppuminen sekä kelpoisen henkilöstön saatavuus. Riskienhallintaan on esitetty palveluseteliä. Yksityinen varhaiskasvatuksen toteuttamisen eri vaihtoehtoista tilattiin selvitys, joka esiteltiin ennen vuoden 2026 talousarvion valmistumista sivistyslautakunnalle. Yksityisen päiväkodin lopettamisen riskiä on pienennetty yhteisillä neuvotteluilla yksityisen tuottajan kanssa ja suunniteltu toiminnan siirtäminen hyvissä ajoin.
Palvelualueella/yhtiöllä on keskeneräisiä oikeudenkäyntejä, joihin liittyy riskejä (jos vastaat kyllä selvitä mitä ja mitä riskejä näihin liittyy)		x	
Riskienhallinnan raportointi on säännöllistä	x		Kyllä vuosittain. Riskien hallinnan kohteja tehdään osavuosikatsausten valmistelun yhteydessä.

Valvontatoimenpiteet	Kyllä	Ei	Lisäselvitys
Tehtävät on eriytetty asianmukaisesti	x		Tehtävät on eriytetty hallintosäännön ja toimintasäännön mukaisesti. Laskujen asiastarkistus ja hyväksyntä on eriytetty. Palvelualueen johtoryhmätyöskentelyssä on tunnistettu yksiköiden johtamisen varajärjestelyjen haavoittuvuus ja siihen on tehty korjaavia toimenpiteitä. Hyvinvointipäällikön sijainen ei ole virkasuhteessa, vaan työsuhteessa kuntaan.
Tietojärjestelmissä on työtehtävien mukaiset käyttöoikeudet	x		Tietyt ohjelmat ovat sidottuja työrooliin (laskut, asiakastiedot, henkilötiedot).
Palvelualueen sopimushallinta on asianmukaista	x		Sopimushallintaa kehitetty kunnan hankinta- ja sopimusohjeiden kehittämistyön kautta. Kehittämistoimenpiteet jatkuvat edelleen (sopimusten kirjaaminen Dynastyyn / Cloudiaan, vastuiden tarkempi määrittely, heräte vastuuhenkilöille). Hankkeet kirjataan asiahallintaan hankekohtaisesti. Sopimusten toteutumisen valvontaan ja niiden noudattamiseen ei ole aina tarpeeksi aikaa.
Johto ja esimiehet huolehtivat sisäisen valvonnan toteuttamisesta	x		Esihenkilöiden sisäisen valvonnan toteuttamista on tuettu vuosikellon avulla. Hankkeiden seurantaa on tehostettu ja kuvattu hankeprosessi.
Ilmoittajansuojelukanava on käytössä ja ilmoitukset on käsitelty asianmukaisesti	x		Ratkaisu on kuntatasoinen ja siihen sovittu käytännöt. Kanava on otettu käyttöön.

Viestintä	Kyllä	Ei	Lisäselvitys
Toimialueen toiminnasta ja taloudesta on käytettävissä oikeat ja riittävät tiedot	x		Palvelualueen tilivastuulliset ja yksiköiden johtajat saavat UDP-raportoinnista seurata talouden talousarvion reaalista toteutumista. Conroller käy talousluvut läpi osavuosikatsausten yhteydessä yhdessä tulosaluepäälliköiden ja sivistysjohtajan kanssa. Kuntamaisema on käytössä palvelualuejohtajalla ja tulosaluepäälliköillä.
Toiminnasta ja taloudesta viestitään säännöllisesti ja riittävässä laajuudessa	x		Lautakunnille tehdään neljä kertaa vuodessa katsaus toiminnasta ja talousarvion toteutumisesta. Kunnan johtoryhmässä seurataan puolivuositain hyvinvointisuunnitelman toteutumista ja tulosalueet käyvät esittelemässä toimintaansa vähintään kerran vuodessa. HYTE-kertoimen kehityksen vaikuttavien indikaattoreiden tiedonkeruun prosessia on kehitetty ja tulokset analysoidaan hyvinvointipalveluiden kokoamana kunnan johtoryhmässä. Merkittävistä kehittämistomimista tai poikkeamista infotaan kunnan johtoryhmää. Tulosalueiden toiminnasta tiedotetaan lautakuntaa esim. asiakaskyselyiden tulokset, HYTE-kertoimen kehitys.

Seuranta	Kyllä	Ei	Lisäselvitys
Sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen, riskienhallinnan ja henkilöstön havainnot käsitellään ja niiden perusteella ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin	x		Vaka Wpro työkalun kautta henkilöstön ilmoitukset, jos Varhaiskasvatuslain tavoitteet eivät toteudu. Huoltajien muistutus varhaiskasvatuksen toiminnan epäkohdista (kirjaamon kautta). Wproilmoitukset läheltäpiti ja vaaratilanteista. Työpaikkatarkastukset. Koulujen ja oppilaitosten monialaiset tarkastukset. Tilintarkastajan tarkastukset. Kanteluista ja muistuksia tulisi seurata ja tilastoida sisäisen valvonnan vahvistamiseksi.
Sisäisen valvonnan tilaa ja kehittämistarpeita arvioidaan säännöllisesti	x		Sisäisen valvonnan kehittämistä käydään läpi vuosittain.
Kehittämistarpeita on noussut esille (jos vastaat kyllä, kirjaa mitä ja mitä aiotaan tehdä)	x		Sisäisen valvonnan vuosikellon tarkastelu ja yksiköiden ohjeistuksen kehittäminen.
Sisäisessä valvonnassa/toimintaprosesseissa on havaittu tilikauden aikana puutteita tai epäkohtia (jos vastaat kyllä, selvitä mitä).	x		Ei seurata säännöllisesti oikaisuvaatimuksia tai valituksia.

Lisäsarakeessa tulee mm. nostaa esiin mahdolliset puutteet ja epäkohdat , joita sisäisessä valvonnassa on havaittu tilikauden aikana. Samalla kuvataan, että mitä kehittämistoimenpiteitä on tehty, ja mitä aiotaan tehdä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiseksi. *Selonteko käsitellään tilinpäätöksen yhteydessä lautakunnassa tai kunnanhallituksessa.*

Arvio merkittävistä riskeistä

Riskienhallintaprosessi, käytännön toteutus

Kuvaus

Riskienhallintaprosessiin osallistuvat tahot ja prosessin vuosittainen aikataulus	Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen johtoryhmä, johon kuuluvat sivistysjohtaja, tulosaluepäälliköt, hallintoasiantuntija ja hallinnonsuunnittelija. Riskien kartoitus ja tunnistaminen talousarvion valmistelun yhteydessä. Seuranta osavuositarkastuksissa ja palvelualueen laajennetussa johtoryhmässä. Arviointi tilinpäätöksen yhteydessä.
Vastuut riskienhallintaprosessista ja sen toteuttamisesta, riskien seurannasta ja raportoinnista	Sivistyslautakunta ja hyvinvointilautakunta seuraavat osavuositarkastuksissa tavoitteiden toteutumista ja riskienhallintaa. Palvelualueen johtaja ohjeistaa ja seuraa johtoryhmissä tavoitteiden toteutumista ja riskienhallintaa. Tulosaluepäälliköt toteuttavat yhdessä yksiköiden johtajien kanssa käytännön riskienhallintatyötä ja raportoivat siitä. Varhaiskasvatuksessa asiantuntija valvoo yksityistä varhaiskasvatusta ja raportoi siihen liittyvistä riskeistä.

Tunnistettut riskit ja riskienhallintatoimenpiteet

Kuvaus

Riskiarvioinnissa esille nousseet palvelualueen/yhtiön toimintaan ja talouteen kohdistuvat olennaisimmat riskit	Varhaiskasvatuksessa opettajien ja sosionomien saatavuudessa on ollut haasteita. Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelutuotannon järjestämisessä on havaittu vakavia riskejä. Opetuspalveluiden viipalekoulujein tilariski. Oppilasmäärän lasku ja siitä aiheutuva tulojen ja menojen vääristymä, jos kouluverkkoa ei saada sopeutettua. Kirjaston ja nuorisopalveluiden tilatarpeiden ratkaisemattomuus ja niiden edistämisen hitaus vaikuttavat toiminnan laatuun ja kehittämismahdollisuuksiin sekä henkilöstön työskentelyolosuhteisiin. Kirjastossa Kirkes-yhteistyön, Koha-järjestelmän ja laajojen työnkuvien edellyttämää osaamista omaavan henkilöstön saatavuudessa on kuntakohtaista ja alueellista haastetta. Kansalaisopiston riskiarvioinnissa suurin haaste on henkilöstön kuormittuneisuus. Talouden näkökulmasta opiskelijamäärän lasku vaikuttaa kurssimaksutuloihin. Varhaiskasvatuksen Anttilan päiväkodin sisäilmaongelmat ja luopuminen tiloista, joissa on todettuja ongelmia eikä niitä kannata korjata. Haaste uusien tilojen löytämiselle.
Olennaisille riskeille on määritetty riskienhallintatoimenpiteet ja seuranta ja raportointikäytännöt	Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelutuotannon järjestämisessä riskejä on pyritty ehkäisemään esittämällä palvelusetelin käyttöönottoa ja nostamalla yksityisille päiväkodeille maksettavaa yksityisen hoidon tuen kuntalisää elokuussa 2025. KOHA-järjestelmän osalta tavoitteena saada Kirkes-yhteistyöalueelle yhteinen pääkäyttäjäyys kiertävän pääkäyttäjäyden sijasta vuoden 2027 alusta. Kansalaisopistossa työnkuvia on tarkasteltu ja sisäisiä ohjeita on työstetty mm. prosessikaavioiksi. Kehittämissuunnitelman 2026-2029 kautta pyritään uudistamaan kurssitarjontaa, joka houkuttelee kursseille uusia opiskelijoita.